

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET NTNU
Høgskoleringen 1
7491 TRONDHEIM

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2021/7592 - 432.2

DATO: 20.08.2021

Innvilget dispensasjon til søknad om dispensasjon for motorferdsel med helikopter - feltarbeid på isbre - Koppangsbreen

Vedtak

I henhold til gitte delegeringer fra Verneområdestyret for Lyngsalpan er saken behandlet administrativt.

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. samme lovs § 77 innvilges søknad om lavtflyging og landing med helikopter i Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Dispensasjon er gitt til Norges teknisk naturvitenskaplige universitet, NTNU.

Vilkår:

- Formålet med flygingen er innsamling av prøver for biologisk analyse, ortofoto og profilering av subglasial hydrologi ved hjelp av ground penetrating radar (GPR), LiDAR og GPS
- Dispensasjonen gjelder for 5 turer i perioden 1/9 – 31/10 2021

Dato	Tur nr:

- Datoene må føres inn i skjemaet og dispensasjonen må medbringes på flyging i området.
- Dispensasjonen gjelder på Koppangsbreen og Strupbreen. Motorferdselen i området skal begrenses mest mulig

- Ta kontakt med Ittunjarga reinbeitedistrikt i forkant av flygingen for å unngå å være til ulempe for reindriftsutøvelsen: Distriktsleder Berit Kristine Utsi: 93 28 33 74
- Mislighold fører til inndragning

Vedtaket begrunnes i at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at tillatelse kan innvilges, søknaden anses som ikke å være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det gjøres oppmerksom på at en tillatelse etter naturmangfoldloven ikke fritar for innhenting av nødvendig tillatelse etter annet lovverk, eller av grunneier.

Bakgrunn

Norges teknisk naturvitenskapelige universitet NTNU søker om dispensasjon til bruk av helikopter i forbindelse med feltarbeid på Koppangsbreen og Strupbreen i Lyngsalpan landskapsvernområde.

Dette er i forbindelse med feltarbeide på totalt 9 isbreer i hele Norge i forbindelse med forskning rundt livsformer i ekstreme miljøer og fare knyttet til isbreer (jøkullaup og massiv smelte av isbreer som kan skade lokalsamfunn). Analysene vil bli gjennomført i kontekst med å samle inn baseline og fortløpende data fra raskt tilbaketrekkende isbreer i Norge, som er direkte påvirket av de globale klimaendringene.

Oppgaver: Innsamling av luftfoto (ortofoto), prøver for biologisk analyse og profilering av subglasial hydrologi ved hjelp av ground penetrating radar (GPR), LiDAR og GPS.

Mål 1 (biologiske analyser): Å analysere mangfoldet av mikroskopisk dyreliv i norske isbreer, og innvirkningen menneskelige aktiviteter har på isbreer (sammenligning av uberørt versus steder med mye turisme). Forutsetning: Innsamlingen må være landsdekkende (forskjellige klimatiske soner, maritime og semi-maritime forhold) og uberørt versus miljøer berørt av turisme.

Mål 2 (glasiologiske analyser): Å determinere de viktigste driverne for flom fra bredemt innsjø (jøkullaup) og massiv smelting av isbreer på landsdekkende skala ved å kartlegge underliggende berggrunn og vannveier, kartlegge fordelingen av glasiale elementer som bresprekker og brebrønner (overflatevann på toppen av breen som penetrerer gjennom isen til bunnen), ved bruk av remote sensing (fjernmåling) og numeriske modeller for å forstå de primære kreftene som driver prosessene. Et av hovedmålene er å utvikle et varslingsystem for tidlig å kunne varsle om flom (i samarbeid med NVE, Statkraft, og HVL). Vi har også som mål å forstå den biologiske innflytelsen av disse glasiale hendelsene har på det lokale og regionale miljøet.

Søknaden gjelder for 5 landinger innenfor tidsvinduet 1/9 2021 – 31/10 2021. Det lange tidsvinduet er på grunn av at arbeidet er avhengig av værforholdene.

Koppangsbreen

Verneregler:

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugàissàid suodjemeahcci ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon 20.2.2004. Formålet med vernet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområde som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriftene for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugàissàid suodjemeahcci er motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyvning (flyvning under 300 m) med luftfartøy generelt forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jfr. Naturmangfoldloven § 48.

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder.

Prinsippene i §§ 8-12 gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Flyging og landing i verneområdet som omsøkt er ikke omtalt spesifikt i verneforskriften for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Verneforskriftene har derimot bestemmelser som setter generelt forbud mot motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavflygning med luftfartøy.

I henhold til naturmangfoldlovens § 48 kan imidlertid forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlig samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det anses som at omsøkte helikopterflygingen vil være en kortvarig forbigående forstyrrelse som ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vil heller ikke stride mot vernevedtakets formål. Lavtflyging og landing med helikopter medfører støyforurensning som vil kunne forstyrre dyreliv og friluftsliv, og således stride imot verneformålet. Flygingen skal imidlertid foregå på høsten og det vurderes dit hen at det ikke vil innebære vesentlige forstyrrelser av fugl eller dyreliv. Bruk av helikopter vil ikke føre til miljøforringelse. Flygingen vil innebære en forbigående kortvarig støyforurensning som ikke vil sette spor i terrenget.

I september og oktober foregår det samling og flytting av rein i nærheten av det omsøkte området. Det anses at man kan unngå konflikter, og være til ulempe, for reindrifta dersom man kontakter dem (Ittunjarga reinbeitedistrikt) før flyging.

Det anses som at en har tilstrekkelig kunnskap om virkningene av omsøkte helikopterflyging, jfr. Naturmangfoldlovens § 8. Det vurderes derfor dithen av en tillatelse ikke strider mot føre-var-prinsippet, jfr. Naturmangfoldlovens § 9.

Omsøkte helikopterflyging inngår i et nasjonalt prosjekt med analysering av mikroskopisk dyreliv i uberørte områder kontra områder med mye turisme. Det er også planer om at man i samarbeid med Statkraft, NVE og HVL skal utvikle et samarbeid for å få på plass et varslingssystem for å tidlig kunne varsle flom. Omsøkte område har ved flere tilfeller opplevd Jøkullaup som har forårsaket store skader i terrenget. Det anses som viktig å kunne få på plass et varslingssystem for området i Koppangen. Det konkluderes derfor med at bruk av helikopter i dette tilfellet er nytteflyging som kan tillates.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ